

Tisdagen den 27 januari

Kl. 17.30

*Meddelande om antalet
avlämnade motioner*

*Meddelande om inter-
pellationer*

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

1 § Meddelande om antalet avlämnade motioner

Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Jag vill meddela att antalet under den allmänna motionstiden avlämnade motioner i år är 2 737, vilket är fler än något tidigare år. Därtill skall läggas ytterligare ett antal motioner, utbrutna ur de motioner som upptar förslag i skilda ämnen och alltså måste behandlas av flera utskott. Det totala antalet motioner kommer därför sannolikt att uppgå till ca 2 950, vilket antal överstiger fjolårets rekord med omkring 245.

Samtliga motioner bordläggs vid sammanträdet måndagen den 2 februari kl. 12.00.

2 § Meddelande om interpellationer

Meddelades att följande interpellationer framställdes

den 26 januari

1986/87:153 av *Jörn Svensson* (vpk) till justitieministern om utredningen om mordet på Olof Palme:

En djupt allvarlig situation har uppstått i utredningen av mordet på Olof Palme. En huvudtes har visat sig leda fel. Dyrbar tid och resurser har lagts ner på ett villospår. Ett år efter mordet ter sig uppklärandet avlägsnare än förut.

Detta är inte längre ett enbart polisiärt problem. Det är ett problem för landets politiska instanser. Bl. a. måste riksdagen få en helt annan och bättre information om vad som skett och om vad regeringen avser att göra.

Jag tar här upp några olika problem, som sammanhänger med det nya läget.

För det första: Ansvaret för det felaktiga huvudspåret måste i främsta rummet läggas på säkerhetspolisen. Där har man på löslig grund och på ett enögt sätt sökt fixera uppmärksamheten på PKK-spåret. Man har hamnat parallellt med den turkiska regimens politiska syften. Man har inte velat se kritiskt och tänka i alternativ. En förvänd politisk världsbild har resulterat i oförmåga till realistisk analys.

En ordentlig översyn av säkerhetspolisens uppbyggnad, inriktning och skolning ter sig helt nödvändig. Detta är naturligtvis en fråga för regering och riksdag.

Det torde, för det andra, stå klart att mordet har kvalificerade politiska motiv. Klarläggandet av politiska bakgrunder ställer krav på starkare insatser än hittills, särskilt i ljuset av säkerhetspolisens brister. Regeringen bör informera riksdagen om sina avsikter i detta stycke.

För det tredje måste informationen bli bättre. Det finns för många dunkla punkter, om vilka allmänheten och riksdagen mycket väl kan upplysas, utan att det inkräktar på det löpande utredningsarbetet.

Exempelvis ter det sig egendomligt att man låtit de vid mordplatsen upphittade kulorna figurera på det sätt som skett. Både kulornas utseende och Palmes skador talar för att en speciell typ av ammunition använts, med andra egenskaper än den upphittade. Obduktionsresultatet borde kunna undanröja oklarheter i detta och andra avseenden.

Slutligen förtjänar regeringens roll uppmärksamhet. I ljuset av vad som hänt är det en väsentlig fråga i vad mån regeringens representant i Palmegruppen medverkat till den olyckliga koncentrationen på huvudspåret. Uppgifter gör vidare gällande att dåvarande invandrarminister Gradin kort före mordet gjorde ett snabbbesök i Turkiet. Det bör klarläggas i vad mån denna kontakt med turkiska myndigheter sedermera fick betydelse för koncentrationen på PKK-spåret.

Mot den här redovisade bakgrunden vill jag ställa följande frågor till justitieministern:

1. Vad ämnar regeringen vidta för åtgärder med anledning av förhållandena inom säkerhetspolisen?
2. Vad avser regeringen göra för att förbättra den politiska analysen av Palmemordets bakgrunder?
3. Vilka slutsatser kan dras av obduktionsprotokollet?
4. Har justitiedepartementets representant i Palmegruppen medverkat till resurskoncentrationen på "huvudspåret"?
5. Vad avsåg statsrådet Gradins besök i Turkiet?

1986/87:154 av Nic Grönvall (m) till finansministern om försäljningar av statliga förlustbolag:

Regeringen har i särskild skrivelse till riksdagen påpekat att regeringen avser att genom särskilt lagstiftningsförslag försöka förhindra en genom dagspressen bekantgjord fastighetsaffär i Göteborg, i vilken ett av kommunen ägt s. k. allmännyttigt fastighetsbolag utgör säljare och ett större välkänt fastighetsföretag utgör köpare.

Enligt regeringens skrivelse avser finansministern att framlägga förslag om att den tilltänkta transaktionen inte skall kunna leda till de skattemässiga förmåner som uppkommer för köparen därigenom att det överlåtna företaget innehåller betydande rörelseförluster, vilka, enligt nuvarande regler, kan utnyttjas skattemässigt av köparen.

I två uppmärksammade fall har ett av *staten* ägt aktiebolag inlåtit sig på motsvarande affärer utan att vare sig regeringen eller finansministern

reagerat. Så har i det s. k. Uddevallapaketet Volvokoncernen beretts tillfälle att utnyttja de tidigare i varvsrörelsen uppkomna förlusterna. Det behöver inte särskilt understrykas att dessa var av betydande omfattning.

För några veckor sedan kungjordes att ännu en liknande affär avslutats av Svenska Varv. Götaverken Arendal såldes på så sätt att rörelsen och därtill hörande tillgångar och skulder såldes ut ur det tidigare använda aktiebolaget till ett av Svenska Varv ägt aktiebolag. Det tömda varvsbolaget, som innehöll betydande förluster, övertogs härfter av Volvokoncernen. Härigenom kunde denna Sveriges största industrikoncern på nytt tillgodogöra sig av statliga företag åstadkomna förluster för att undvika skattebetalning.

På vilket sätt är enligt finansministern Svenska Varvs förlustbolagsförsäljningar mera acceptabla än försäljningen av det allmännyttiga aktiebolaget i Göteborg?

Avser finansministern att framlägga lagstiftningsförslag som förhindrar vidare skatteförlustaffärer av statligt ägda bolag?

1986/87:155 av *Ulla Tillander* (c) till justitieministern om åtgärder mot illegal spritförsäljning i Malmö:

Under den senaste tiden har flera gånger i veckan busslastar med 200–500 turister från Polen via färjan till Ystad kommit till Malmö. På Möllevångstorget och gatorna runt omkring har sedan försäljning av sprit och andra varor ogenerat kunnat bedrivas. Minderåriga skolungdomar lär också ha varit kunder och kunnat köpa billig sprit. Området var inte precis problemfritt tidigare, och värre blir det. Att det rör sig om en olaglig verksamhet är uppenbart. Den är störande för människor som bor i området och för den torghandel som bedrivs på torget. Det ger ett märkligt intryck att denna uppenbart illegala verksamhet ogenerat kan fortsätta.

Polisen förklarar enligt pressen att man står maktlös. En poliskommissarie som resolut stoppade bussarna utanför Malmös stadsgräns och tvingade dem att vända tillbaka blev så klandrad att det knappast längre finns poliser som vågar göra ett sådant ingripande, som för folk med mindre sofistikerad inställning framstår som en effektiv och riktig åtgärd. Följden blir en polismakt som insnärjd i lagparagrafer tycks vara dömd att passivt åse hur en olaglig verksamhet får fortsätta. Polisen kan visserligen kontrollera varje försäljare och på så sätt stoppa dem, men det är en resurskrävande åtgärd. En annan åtgärd är att åberopa 13 § i ordningsstadgan. Båda vägarna är emellertid krångliga. Under tiden fortsätter som sagt den illegala handeln, och åsynen av den främjar inte respekten för lagar och förordningar, eftersom inget händer när man bryter mot dem.

Med hänvisning till ovanstående vill jag till justitieministern ställa följande fråga:

Vilka befogenheter är statsrådet beredd att ge polisen för att det skall bli möjligt att på ett snabbt och effektivt sätt ingripa mot den illegala sprithandel i Malmö som ovan beskrivits?

Meddelande om frågor **1986/87:156** av *Anita Bråkenhielm* (m) till statsrådet *Lena Hjelm-Wallén* om biståndspolitiken:

”SIDA:s informationsbyrå verkar, på statsmakternas uppdrag för att de globala rättvisefrågorna beaktas inom vuxenundervisningen och på skolans alla stadier och i alla ämnen. Nedrustningsspiralen är ett försök att i fredsundervisningen föra in frågorna om internationell solidaritet och det ömsesidiga beroendet mellan rika och fattiga länder.”

På detta sätt inleds en broschyr med titeln Nedrustningsspiralen utgiven hösten 1986 i SIDA:s Internationella serie.

Huvuddelen av broschyren ägnas åt vapenhandeln, supermaktrelationer och kärnvapenprov. Därjämte behandlas utförligt den svenska vapenexporten, möjligheterna att avveckla den svenska försvarsindustrin samt rekommenderas olika former av civilmotstånd som exempelvis kvinnolägre vid Greenham Common.

I ett avsnitt framförs tanken att militariseringen av tredje världen sker i avsikt att hindra de fattiga folken från att få del av vinsterna av naturresurserna. Detta är en utsugning som stöds av de rika ländernas samarbete med en liten överklass i u-länderna, som endast kan sitta kvar med hjälp av en stark militär apparat.

Eftersom materialet är avsett att från SIDA:s horisont komplettera fredsundervisningen – som redan normalt kan antas i stor utsträckning handla om rustningsfrågorna – vill jag fråga biståndministern:

Innebär den starka betoningen av vapenfrågorna i SIDA:s broschyr om globala rättvisekrav att undervisning i civilmotstånd, nedrustningsförhandlingar och avveckling av svensk försvarsindustri kommer att bli inslag i biståndspolitiken?

Innebär kritiken av i-ländernas samarbete med de styrande i u-länderna att, som vi moderater kräver, det starkt regimorienterade svenska biståndet kommer att orienteras mer mot regimberoende kanalar?

3 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 26 januari

1986/87:311 av *Elisabeth Fleetwood* (m) till statsrådet *Georg Andersson* om åtgärder med anledning av att sovjetiska judar nekats inresa till Sverige:

I massmedia har under de sista dagarna publicerats uppgifter om att sovjetiska (judiska) medborgare, gifta med svenskar, erhållit utresetillstånd från Sovjet men förvägrats inresetillstånd till Sverige.

Med anledning av nämnda uppgifter ber jag att till invandrarministern få ställa följande fråga:

Vilka åtgärder avser invandrarministern vidta med anledning av invandrarverkets beslut, som hårt drabbar de människor det gäller?

1986/87:312 av *Britta Hammarbacken* (c) till statsrådet Georg Andersson om åtgärder med anledning av att sovjetiska judar nekats inresa till Sverige:

Ett antal sovjetiska medborgare av judisk börd, vilka beviljats utresetillstånd, har enligt uppgift vägrats komma till Sverige. Behöriga myndigheter har beklagat detta.

Med anledning av denna händelse vill jag fråga invandrarministern vad han avser göra för att förhindra att liknande sker i framtiden.

1986/87:313 av *Töre Claeson* (vpk) till bostadsministern om lokalhyresgästernas ställning:

Lokalhyresgästernas besittningsskydd och reglerna för hyressättning för affärslokaler m. m. har varit föremål för många riksdagsmotioner och andra initiativ från olika håll under många år, och problemen har tilltagit de senaste åren. Det indirekta besittningsskyddets brister och ofullständighet har kommit till uttryck i våldsamt uppskruvade lokalhyror och utslagning av hantverkare, småbutiker och småkontorsföretag i ett betydande antal fall.

Många lokalhyresgäster, oftast med små familjeföretag, har haft att välja mellan att lämna de lokaler de hyrt och upphöra med sin verksamhet eller betala den hyra hyresvärden begärt. Lokalhyreskommittén (Bo 1984:02) som tillsattes i oktober 1984 har ännu inte kommit med några förslag till förbättringar av lokalhyresgästernas ställning. Enligt direktiven skulle arbetet bedrivas skyndsamt och vara avslutat senast den 1 juli 1986.

Är regeringen överens om att förbättringar av lokalhyresgästernas ställning bör ske och när kan i så fall förslag härom föreläggas riksdagen?

den 27 januari

1986/87:314 av *Karl Boo* (c) till industriministern om SSAB:s nya strukturplan:

I massmedia har de senaste dagarna en del redovisningar gjorts angående en ny strukturplan inom SSAB. Enligt uppgifterna skall bl. a. gruvan i Grängesberg läggas ned och elektrostålverket i Borlänge tas ur drift. Detta kommer att få förödande konsekvenser för sysselsättningen i berörda orter och hela länet. Sker denna neddragning med industriministerns "goda minne"?

Jag vill ställa följande fråga:

Avser industriministern att vidta någon åtgärd för att tillvarata statens ägaransvar i företaget?

Prot. 1986/87:60
27 januari 1987

1986/87:315 av *Larz Johansson* (c) till industriministern om SSAB:s nya strukturplan:

Meddelande om frågor

Under de senaste dagarna har massmedia kunnat berätta om det pågående arbetet med en ny strukturplan för SSAB. Enligt uppgifter som har lämnats skulle strukturplanen få förödande konsekvenser för Södermanlands län och då främst Oxelösunds kommun.

Jag förutsätter att industriministern är informerad om dessa planer.

Jag ber därför att få ställa följande fråga:

Avser industriministern att vidta någon åtgärd för att tillvarata statens ägaransvar i företaget?

1986/87:316 av *John Andersson* (vpk) till statsministern om frågeinstitutet i riksdagen:

Den 13 januari ställde jag en fråga till miljö- och energiministern angående ersättning på grund av det radioaktiva nedfallet. Jag fick då besked om att frågan hade överlämnats till jordbruksministern, men att denne var borta den 15 januari. miljö- och energiministern svarade på frågor den torsdagen.

Till frågestunden den 22 januari fick jag besked att man nu hade ändrat sig och att miljö- och energiministern skulle svara, men att hon var borta den dagen, jordbruksministern besvarade den dagen frågor. Till frågestunden den 29 januari får jag beskedet att en ändring åter nu skett så att det är jordbruksministern som skall svara på frågan, men denne är borta och således blir det inget svar.

Med hänvisning till ovanstående vill jag ställa följande fråga till statsministern:

Vad avser statsministern att vidta för åtgärder för att garantera frågeinstitutets normala funktion?

1986/87:317 av *Karl-Erik Persson* (vpk) till industriministern om sysselsättningen i Hällefors:

I en fråga till industriministern i december 1986 om Ovako Steels anläggning i Hällefors förutsatte industriministern att Ovako skulle göra ansträngningar för att lindra negativa effekter av den nu beslutade nedläggningen av metallurgin.

Nu kan man konstatera vad som kommer att hända med Ovakos anläggning i Hällefors, ca 500 arbetstillfällen skall bort under en fyraårsperiod och redan i år skall 170 personer få sparken.

Man kan fråga sig om industriministern var medveten om detta när man lämnade förvärvstillstånd för sammanslagningen av SKF Steel och finska Ovako eller om industriministern har blivit lurad?

Mot bakgrund av ovanstående frågar jag:

Är industriministern beredd att medverka till att ny sysselsättning skapas i Hällefors?

1986/87:318. av *Karl-Erik Persson* (vpk) till industriministern om ersättning-
en till domänverket vid upplåtelse av vägar för motorsport:

Motorklubbar i landet är medlemmar i Svenska Bilsportförbundet, Riksidrottsförbundet. 1985 fanns det 462 klubbar med 113 272 medlemmar och intresset för motorsport ökar stadigt.

Då man skall tävla fordras licens och 1985 var det 49 448 som hade licens, likaså är antalet licenserade funktionärer stort, 13 485.

Sedan kan man lägga till att det 1985 kördes 1 250 tävlingar och publiksiffran bara inom rallysporten uppskattades till 1 415 039. Tänker man sedan på hur oerhört mycket ideellt arbete som läggs ned av tävlingsarrangörer och tävlande, främst ungdom, så förstår man att motorsporten är en stor fritidssysselsättning.

Ett stort problem inom rallysporten är att domänverket inte upplåter sina vägar enligt alternativ 2 i det förslagsavtal som upprättats, utan går på alternativ 1 med kilometerersättning. Vad klubbarna önskar är att få återställa vägarna själva och på så vis hålla nere kostnaderna, då man kan göra det ideellt eller mot skäliga kostnader.

Det kan inte vara skäligt att exempelvis ta ut 335 kr. per kilometer på frusen vinterväg och 670 kr. per kilometer på sommarväg om antalet startanmälda bilar ligger mellan 101 och 150 bilar som är normalt för en tävling.

Andra markägare och stora skogsbolag går på alternativ 2 där klubbarna återställer vägarna själva och på så sätt kan hålla kostnaderna nere.

Mot bakgrund av ovanstående frågar jag:

Är industriministern beredd att medverka till att domänverket i fortsättningen går på alternativ 2 i förslagsavtalet?

1986/87:319 av *Gunnel Jonäng* (c) till industriministern om sysselsättningen vid Korsnäs-Marmaverken:

Förutom nedläggningen av massatillverkningen i Korsnäs-Marmaverken 1989 kommer Korsnäs-Marma – av investeringarna att döma – även att lägga ned sitt sågverk i Marmaverken med drygt femtiotalet anställda. Söderhamns kommun är, liksom hela Gävleborgs län, hårt pressad av arbetslöshet och nya varsel.

Anser statsrådet att även regeringen har ansvar för sysselsättningen i ett län och på vilket sätt vill statsrådet i så fall medverka till att förbättra sysselsättningen?

1986/87:320 av *Kerstin Gellerman* (fp) till miljö- och energiministern om undersökningar av PCB-nedfall:

Höga halter av miljögiften PCB har uppmätts i nedfallet från luften i Mellerudstrakten i Älvsborgs län. Upptäckten gjordes redan 1985 men har först nu blivit känd. Forskare från Lunds universitet hade under perioder om tre gånger tre månader gjort mätningar på 14 orter i Sverige från norr till söder. Mätningarna visade att PCB-nedfallet är nästan 100 gånger större i Mellerud än i övriga landet. Människor oroas av detta. Länsstyrelsens

Prot. 1986/87:60 naturvårdsenhet är förbryllad och begär hjälp från naturvårdsverket för
27 januari 1987 ytterligare undersökningar.

Meddelande om frågor Vad avser miljöminister Birgitta Dahl vidta för åtgärder så att denna undersökning snarast kommer till stånd?

4 § Kammaren åtskildes kl. 17.31.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Olof Marcusson